

**UCHWAŁA NR VI/46/2019
RADY GMINY GARDEJA**

z dnia 27 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej dla Gminy Gardeja
na lata 2019-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz.506) oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 poz. 2096) **Rada Gminy Gardeja** uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej dla Gminy Gardeja na lata 2019-2021 w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gardeja.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Zbigniew Duszyński

Załącznik do Uchwały Nr VI/46/2019

Sesji Rady Gminy Gardeja

z dnia 27 marca 2019 roku

GMINNY PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

NA LATA 2019-2021

Gardeja 2019

1. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa grupa pierwotna, (grupa społeczna) złożona z małżeństwa i dzieci (także adoptowanych) oraz ogółu krewnych każdego z małżonków. Istotą rodziny są dwa rodzaje więzi społecznej małżeńska i rodzicielska, a w niektórych typach rodzin - również więź powinowactwa. Rodzina jest fundamentem społeczeństwa, dlatego też ciężko sobie wyobrazić bez niej funkcjonowanie. Rodzina jest najmniejszą, najstarszą i najpowszechniejszą formą życia społecznego. Rodzinę tworzą mężczyzna i kobieta i ich dzieci oraz krewni z obu stron. Już za czasów Arystotelesa rodzinę uważano za jednostkę, w której kształtuje się jednostkę życia, a jednocześnie jest jego podstawą. W środowisku rodzinnym tworzą się podstawowe cechy osobowości jednostki. W późniejszym wieku osobowość może ulegać różnym modyfikacjom, ale jej istota nie zmienia się. Dlatego też należy włożyć wiele pracy z rodziną, aby spełniała swoje funkcje jak najlepiej. Należało bypodać analizie poziom i jakość działalności rodziny należy przyjąć trzy grupy czynników, które decydują o cechach i skutkach wychowawczych. Możemy wyróżnić:

- Czynniki ekonomiczno– społeczne (struktura rodziny jej wielkość, źródła utrzymania, sprawowanie opieki materialnej tj. zapewnienie godnych warunków mieszkalnych, poziom żywienia, poziom ubioru – dostosowany do pory roku, podział obowiązków w rodzinie).
- Czynniki kulturowe (wykształcenie rodziców, zdobycie przez nich nowych kwalifikacji, kultura języka, spędzanie czasu wolnego, stosunek do nauki, stosunek do kultury, tradycji i nowoczesności, pielęgnowanie obyczajów).
- Czynniki psychospołeczne (rodzaje więzi emocjonalnej ich siła i trwałość, rodzaj postawy – ich stosunek na negatywne wzorce, metody wychowania).

Czynniki wyżej wymienione są wskaźnikiem rodzin, które zamieszkują dane środowisko i tak oprócz rodzin normalnych tzn. wzorcowych wyróżnia się niewydolne wychowawczo, patologiczne.

- Rodzina wzorcowa – tworząca najlepsze warunki wychowawcze i stale podnosząca ich poziom.
- Rodzina niewydolna wychowawczo – są to rodziny często niepełne, gdzie kooperacja członków rodziny bywa zaburzona.

- Rodzina patologiczna – członkowie tej rodziny to osoby, które pozostają w konflikcie z prawem, z takich rodzin wywodzi się największy procent dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie.

Institucją, którą jest rodzina daje możliwość naturalnego rozwoju w środowisku, w którym otoczone jest opieką i daje możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W rodzinie, która funkcjonuje prawidłowo są cenione wartości. Na pierwszym planie znajduje się szczęście i dobro dziecka. Jednak nie wszędzie są rodziny, które swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W niektórych rodzinach dochodzi do dysfunkcji, których pojawiają się problemy. Zakłócają one ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są również takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny są to: nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków.

2. Zarządzenia prawne

Program Wsparcia Rodziny na lata 2019-2021 został stworzony w celu zapobiegania i rozwiązywania problemów, z jakimi borykają się klienci naszej gminy. W oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, którego podstawowym założeniem jest stworzenie harmonijnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności życiowe.

Jego sporządzenie i opracowanie opiera się na przepisach:

- Ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z2018r. poz.994 ze zmianami).
- Ustawa z dn.9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2018r. poz. ze zmianami 998 o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej).
- Ustawa z dn.12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2018r. poz. 1508 ze zmianami).
- Ustawy z dn. 4 listopada 2016r. „za życiem” (Dz.U. z 2016r. poz.1860 ze zmianami).

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r. poz. 2137).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r. poz. 783 z ze zmianami).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017r. poz. 1952 ze zmianami).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz.U. z 2018 poz. 1061).
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, Gminy są zobowiązane do opracowania i wdrażania w życie 3 letniego programu pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych.

W Gminie Gardeja aktualnie wdrażany jest Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 który, jest kontynuacją z lat poprzednich 2016-2018. Zakres programu stanowi konsystencję wybranych celów i zadań oraz określa konkretną grupę odbiorców, która jest wskazana w preambule ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. gdzie czytamy: „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju. Program kładzie głównie nacisk, na potrzebę wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo –wychowawcze.

Główne cele programu:

- **Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania poza nią.**
- **Powrót do rodziny.**
- **Utrzymania osobistych kontaktów z rodzicami chyba, że Sąd nakazał inaczej.**
- **Stabilnego środowiska.**

- **Rozwijania zainteresowań, uzdolnień i przekonań oraz zabaw i wypoczynku.**
- **Pomocy w przygotowaniu do życia.**
- **Ochrony przed przemocą słowną i przemocą cielesną.**
- **Poszanowaniu tożsamości kulturowej i religijnej.**
- **Dostępu do informacji dot. pochodzenia.**

Zadania wynikające z Programu odbywają się w oparciu o zasadę pomocniczości i poszanowania podmiotowości dziecka i rodziny oraz z uwzględnieniem prawa dziecka.

W myśl założeń *głównym celem Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej dla Gminy Gardeja* jest sporządzenie spójnego systemu wsparcia dla dzieci i rodziny przeżywającej trudności, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego, w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe programu przedstawiają się następująco:

1. Pozostawienie dzieci w środowisku naturalnym z uwzględnieniem następujących czynników:

- ⇒ Pomoc, która jest oferowana w formie asystenta rodziny zatrudniona przez GOPS.
- ⇒ Ochrona dzieci i młodzieży poprzez stworzenie odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.
- ⇒ Wsparcie instytucjonalne dla rodzin dysfunkcyjnych.
- ⇒ Praca socjalna.

2. Zagwarantowanie opieki i wychowania dzieciom, które zostały pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej, realizując następujące zadania:

- Zapewnienie małoletnim właściwych warunków opiekuńczo –wychowawczych poprzez ulokowanie w placówkach opieki najbardziej zbliżonych do środowiska naturalnego rodziny lub w formach instytucjonalnych odpowiedniej diagnozy dziecka, na czas kryzysu rodziny naturalnej.
- Reintegracja rodzinny.

3. Utworzenie warunków korzystnych, dla umacniania instytucji rodziny i jej integracji.

4. Dopełnienie roli i funkcji rodziny.

5. Zapobieganie marginalizacji i rozpadzie rodziny.

Program ten realizowany jest z pomocą oraz wsparciem różnych służb i instytucji, działających na rzecz dzieci i rodziny tj.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kwidzynie.
- Placówki Oświatowe.
- Urząd Gminy w Gardei.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kwidzynie.
- Zespół Interdyscyplinarny.
- Policji.
- Szkół.
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Kwidzynie.
- Służba zdrowia.
- Poradnie specjalistyczne.
- Gminna Komisja do Rozwiązywania Problemów.

Przewidywane efekty związane z realizacją programu:

- zapewnianie ochrony i bezpieczeństwa dzieciom,
- stworzenie spójnego systemu wsparcia,
- kształtowanie rodziny w taki sposób, aby sama mogła wypełniać funkcje społecznie pożądane.

3. Asystent rodziny został powołany do pracy poprzez **Ustawę** o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Do głównych zadań asystenta rodziny wg ustawy z dnia 9 czerwca 2011r należą:

- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się;
- w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Rola asystenta rodziny polega na aktywnym wspieraniu rodziny, w sferze psychiczno – emocjonalnej, badawczo – monitorującej, opiekuńczo-wychowawczej, doradczej, mediacyjnej, motywująco – aktywizującej. Praca asystenta rodziny skupia się na koordynacji działań skierowanych na rodzinie. Asystent rodziny jest pracownikiem GOPS w Gardej, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, w systemie zadaniowego czasu pracy. Pracownik zatrudniony na tym stanowisku jest również powołany zgodnie z ustawą z **dnia 4 listopada**

2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” także, aby wspomóc rodziny, które spodziewają się potomstwa jak również te, w których pojawiło się dziecko z poważną chorobą. Asystent pełni w tych rodzinach funkcję koordynatora w dostępie do świadczeń związanych z chorobą dziecka. Miejszem pracy pracownika jest miejsce zamieszkania danej rodziny lub w miejscu, które jest wskazane przez rodzinę. Asystent rodziny wg ustawy może maksymalnie pracować z 15 rodzinami. Czas pracy jest dostosowany do rodziny i ich potrzeb.

Rodziny objęte asystenturą najczęściej charakteryzują się:

Niewydolnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, a w szczególności:

- *w prawidłowym wypełnieniu ról rodzicielskich,*
- *wużywaniu właściwych metod wychowawczych,*
- *ubytkiem w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów,*
- *nieprawidłowymi relacjami w rodzinie,*
- *w ukierunkowaniu właściwych wartości, norm rodzinnych,*
- *w rozpoznawaniu problemów i potrzeb rozwojowych dziecka (emocjonalny, intelektualny i fizyczny,*
- *w organizowaniu czasu wolnego dla rodziny i dziecka,*
- *biernością zawodową i niskim poziomem kwalifikacji zawodowych.*

Brakiem umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym przede wszystkim:

- *brak umiejętności w planowaniu i gospodarowaniu środkami pieniężnymi,*
- *nieumiejętnością określania właściwej hierarchii potrzeb rodziny,*
- *nieumiejętnością utrzymywania czystości w mieszkaniu,*
- *nieumiejętnością motywacji do nauki dzieci, problemami wychowawczymi dzieci,*
- *nieumiejętnością radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,*
- *niskimi kwalifikacjami zawodowymi i bezrobociem,*
- *wielodzietnością.*

Klientami asystenta rodziny są rodziny, które miewają złożone problemy. Korzystają z pomocy społecznej od wielu lat. Są objęci pomocą przez różne instytucje, ale i tak są narażone na odebranie dzieci do pieczy zastępczej.

Niekiedy jednak zdarza się tak, że dzieci są zabierane z rodzin biologicznych do zastępczej rodziny, wówczas rolą asystenta rodziny jest intensywna praca z rodzicami, aby rodzice odzyskali zdolność wypełniania funkcji rodziny.

Tabela 1. Rodziny objęte wsparciem asystenta w latach 2016– 2018

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
		2016	2017	2018
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	22	0	0
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	20	13	13
2.1.	do 3 miesięcy	0	2	0
2.2.	powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy	6	1	12
2.3.	powyżej 1 roku	14	10	9
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (podany w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca miesiąc rozpoczęty to miesiąc pełny)	5	5	7
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę:	2	2	2
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	1	0	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2	2	0
4.3.	ze względu na brak efektów	4	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	24	16	17

Źródło: dane z GOPS w Gardei

Tabela 2. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016 – 2018

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
		2016	2017	2018
1.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym	22	20	17
2.	rodziny niepełne	8	5	4
3.	rodziny z jednym dzieckiem, w tym:	3	5	3
4.	rodziny z 2 dzieci, w tym	7	10	8
5.	rodziny z 3 dzieci, w tym	9	1	1
6.	rodziny z 4 dzieci, w tym	1	2	2
7.	rodziny z 5 dzieci, w tym:	0	2	1
8.	rodziny z 6 dzieci, w tym	1	1	0
9.	Rodziny objęte procedurą niebieskiej karty	5	5	5
10.	Rodziny objęte nadzorem kuratora społecznego	5	5	9
11.	Dzieci od 0-3 roku życia	17	9	5
12.	dzieci od 4 do 6 roku życia	13	6	4
13.	dzieci powyżej 7 do 13 roku życia	10	9	3
14.	dzieci od 14- 16 roku życia	10	9	3
15.	Dzieci od 17-18 roku życia (obowiązek uczenia się)	2	4	3

Źródło: dane z GOPS w Gardeu

Tabela 3. Asystenci rodziny w Gminie Gardeja w latach 2016 – 2018

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
		2016	2017	2018
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	5	4	4
1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	3	1	1
1.2.	zatrudnionych na podstawie umów o świadczenie usług	2	3	3
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	5	4	4
2.1.	jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	5	4	4
2.1.1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	5	4	4
2.2..	inny podmiot na zlecenie Gminy	0	0	0
3.	Wydatki na wynagrodzenia	104 124,96	54 450	49 620

Źródło: dane z GOPS w Gardeji

W latach 2016-2018 liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny utrzymywała się w przedziale 17-22 rodzin. W 2016 r. asystenturą objęte były 22 środowiska, w 2017 r.- 20, a w 2018r. –17. Zgodnie z prognozą na rok 2019r. wspomaganie ze strony asystenta rodziny będzie wymagało ok 20 rodzin. Liczba asystentów w trzech ostatnich latach nie uległa zmianie i wynosiła 4 asystentów, którzy pracowali: 3 na umowę zlecenie, a 1 na umowę o pracę. Rokowania na następne lata związane z zatrudnieniem prawdopodobnie nie ulegnie zmianie, jednak wszystko jest uwarunkowane od dofinansowania z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą jest obowiązek zatrudnienie jednego asystenta na umowę o pracę.

3. DIAGNOZA

Według wskazań GUS w Gminie Gardeja jest 8 434 mieszkańców, z czego 49,3% stanowią kobiety, a 50,7% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 2,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 36,8 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa pomorskiego oraz znacznie mniejszy, od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy w 2016,2017,2018r.

Powód trudnej sytuacji Życiowej	Liczba Rodzin 2016	Liczba osób w rodzinach 2016	Liczba Rodzin 2017	Liczba osób w rodzinach 2017	Liczba Rodzin 2018	Liczba osób w rodzinach 2018
Ubóstwo	284	871	233	694	206	562
Bezdomność	11	11	9	9	9	9
Bezrobocie	203	650	160	510	153	465
Niepełnosprawność	146	404	142	373	151	350
Długotrwała lub ciężka choroba	165	765	119	305	148	358
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	165	765	119	557	103	461
W tym: Rodziny niepełne	70	235	50	173	44	137
Rodziny wielodzietne	105	581	78	440	60	343
Alkoholizm	11	13	11	21	9	18
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	4	4	4	5	4	9
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	0	0	3	3

Źródło: dane z GOPS w Gardeji

* Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczba osób i rodzin się nie sumuje.

Tabela 5. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2016r, 2017, 2018.

Rodzaj świadczenia	ROK	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	2016	1266	483	1485
Świadczenia przyznawane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2017	1273	405	1192
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2018	1264	397	1093

Źródło: dane z GOPS w Gardei

Z powyższego zestawienia wynika, że wzorem lat poprzednich najistotniejszą przyczyną udzielania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest obok bezrobocia, ubóstwo oraz niepełnosprawności i długotrwała choroba. Wszystkie te czynniki sprawiają, że istnieje determinująca konieczność wprowadzenia pracy asystenta rodziny. Pracownika rozumianej jako działalności zawodowej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom w umacnianiu lub odnalezieniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających wypełnianiu tych ról.

DZIAŁANIA SPOŁECZNE:

IV. Działania dodatkowe pracowników GOPS w Gardei na rzecz osób najuboższych w 2016-2018 r.

Dysponowanie środkami finansowymi na realizację zadań własnych i zleconych w stosunku do rodzących się potrzeb spowodowały, że personel Ośrodka Pomocy Społecznej stara się, we własnym zakresie poszukiwać innych rozwiązań, których zadaniem jest niesienie pomocy

osobom ubogim. Dlatego też Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Gardei podjął współpracę z Bankiem Żywności w Tczewie i prowadzi na szeroką skalę pozyskiwanie i wydawanie żywności dla najuboższych mieszkańców Gminy Gardeja.

W latach 2015– 2017 pomocą w postaci pakietu produktów żywnościowych zostały objęte rodziny korzystające z pomocy tut. Ośrodka, spełniające ustalone kryteria dochodowe, tj.: dochód na poziomie do 150% kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej, tj.: - 514zł. dochód na osobę w rodzinie, jednakże od listopada 2017r kryterium to uległo zmianie tj. dochód na poziomie 200% kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej wynoszące -528 na osobę .

W dniu 12 marca 2004 r. weszła w życie ustawa, która mówi o tym, że „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.” W związku z tym, Pomoc Społeczna przewiduje pomoc w kilku przypadkach:

- Długotrwała lub ciężka choroba.
- Niepełnosprawność.
- Ubóstwo.
- Bezrobocie.

Istnieje również możliwość uzyskania pomocy również z tytułu ust. o systemie oświaty, która mówi o pomocy materialnej -socjalnej np. stypendium szkolne, zasiłki szkolne.

Spodziewane rezultaty z tytułu wprowadzenia programu:

- polepszenie sytuacji rodziny poprzez poprawienie się sytuacji bytowej , emocjonalnej,
- poprawienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny oraz dziecka,
- zredukowanie negatywnych zachowań względem dzieci,
- ulepszenie modelu rodziny poprzez poprawę funkcjonowania jednostki
- działania mające na celu ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczych,

- poprawa komfortu życia rodzin,
- działania mające na celu powrót dzieci do rodzin biologicznych z rodzin zastępczych - reintegracja rodzin,
- owocna praca pomiędzy instytucjami współtworzącymi program,

Organizatorzy programu wsparcia rodziny klasyfikują się następująco:

1. Urząd Gminy w Gardei;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gardei;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Gardeja;
4. Placówki, Służby Zdrowia;
5. Organizacje pozarządowe;
6. Posterunku Policji w Gardei;
7. Kuratorów Sądowych;
8. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
9. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kwidzynie;
10. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie;
11. Powiatowego Urzędu Pracy w Kwidzynie;

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Gardeja, dotacji oraz środków poza budżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Nadzorowanie i rozwój Programu

Projekt będzie nadzorowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gardei. W ramach jego realizacji będą zbierane informacje, które pozwolą na ocenę postępów, przedstawią późniejsze potrzeby i zrekonstruuja działania, które mają dać wiadomości zwrotne, pozwalające na zdefiniowanie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Istotna jest przy tym współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia lepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał rozwojowi i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Zmiany będą miały charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych rodzających się potrzeb, zmian w zapisach programowych. Da możliwość sprawdzenia efektywności i skuteczności przyjętych tez oraz wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Weryfikacja danych pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i nazaplanowanie dalszych działań oraz ich udoskonalenie.

Do dnia 31 marca każdego roku, będzie przedkładane Radzie Gminy Gardeja przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Wspierania Pieczy Zastępczej w Gminie Gardeja na lata 2019 - 2021 zakłada skomponowanie odpowiednich warunków poprawy jakości życia rodzin i dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, zabezpieczający, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone warunki do samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Kluczowe jest regularne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby cele zostały osiągnięte należy zmobilizować wszystkie placówki i instytucje do włączenia się w aktywne działania, mające na celu wspieranie dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być poprawienie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, oraz negatywnych zachowań.

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) ustawodawca nałożył na Gminy obowiązki w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi, które pozbawione są prawidłowo funkcjonującej władzy rodzicielskiej.

Zapis art. 176 pkt 1 wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.